

Del partit-antipartit al **partit-partit**

Breu història del partit verd alemany

Com tots els grups parlamentaris, els Verds aspiren a crear legislació i assignar pressupostos confluents amb les necessitats articulades per la seva base social. Necessàriament, han d'acceptar la jerarquia de l'Estat en dues dimensions: Dins del context de dur a terme els seus deures governamentals, han de complir amb els dictats dels càrrecs superiors a ells. A dins del partit, alguns membres són escollits com a delegats i seuen al parlament, i altres no ho són; milions de vots són captats per a les poques persones que són pagades per dur a terme la política del partit. Aquests imperatius jeràrquics van ser reconeguts pels Verds fins i tot abans de que s'organitzessin formalment. Un dels temes teixits en el discurs d'aquest llibre ha estat la relació entre les formes parlamentàries i extraparlamentàries de la intervenció política. En aquesta secció, investigo la història dels Verds i analitzo alguns dels elements que van animar el desenvolupament d'un "partit antipartit" esdevingut el tercer partit més gran d'Alemanya. Malgrat els Verds van sorgir del mateix entorn que els Autònoms, a mesura que va passar el temps, l'hostilitat i l'estranyesa entre les dues formacions van augmentar, i avui pocs alemanys les consideren connectades.

Dins la categoria dels partits parlamentaris que participen en les eleccions, els Verds dels inicis eren únics. Manifestaven moltes de les mateixes qualitats de la Nova Esquerra alemanya i dels nous moviments socials com el feminisme, el moviment antinuclear, els okupes, i les institucions alternatives: les iniciatives de base (*Basisdemokratie*), el consens, l'antijerarquia, i un estil de vida contracultural. En efecte, els Verds van sorgir d'aquests moviments, i no a la inversa, com molts observadors forans han suposat. Entre els alemanys, poques persones intentarien ni tant sols plantejar la existència dels Verds sense reconèixer que han crescut a partir dels moviments i les *Bürgerinitiativen*¹ extraparlamentàries. Més habitualment, els Verds són concebuts com representants d'aquests moviments:

Els Verds van ser possibles en un primer moment a través dels nous moviments socials; amb els seus 40,000 membres, s'han convertit ni més ni menys que en una pota addicional i institucional d'aquests moviments dins del sistema parlamentari de la República Federal Alemanya... Els precursors del nou panorama polític de la RFA són els nous moviments socials, no els Verds.

Des dels seus inicis, els verds van ser assetjats per la contradicció de gestionar el poder com a participants, i alhora prevenir l'emergència de líders, estrelles mediàtiques i una nova elit. Per mitigar els abusos associats al poder, el partit va ordenar una estricta rotació dels representats electes, formulant estipulacions per la equiparació dels seus salaris i prenent decisions importants en relació a la democràcia directa. Durant una dècada, l'"antipartit" es va mantenir unit amb els seus principis originals intactes, però finalment van descartar-los, fent que els Verds s'assemblesin a qualsevol altre partit polític establert. Malgrat que per alguns membres la democràcia de base era una part essencial de la raó de ser del partit, per altres, era un "infern verd, perillós com la selva de l'Amazones". Joschka Fischer va realitzar aquest afirmació al 1983, molt abans de que els Verds haguessin ni tant sols considerat finalitzar la seva democràcia directa interna. A mesura que els líders prominents consolidaven la seva influència a les posicions del partit i als ressorts mediàtics, el final de la rotació es va instituir de forma silenciosa al 1987. La rotació únicament va assegurar l'ascendència de l'*star system*, ja que els mitjans van ser lliures per assenyalar com a Verds prominents a qui volguessin. No existia el poder contrarestant d'una organització estable formada per líders escollits i que pogués prevenir a individualitats com Daniel Cohn-Bendit o Petra Kelly de parlar en nom dels Verds a nivell nacional o internacional. En comptes d'eliminar l'*star system*, la rotació només el va desplaçar, i la competició entre les dues estructures va anar pujant de to. Dos dies després de les eleccions de 1990 (en les quals el partit no va poder conservar cap dels seus escons al Bundestag), el líder del partit Antje Vollmer va declarar que la rotació era part d'una antihumana "cultura de la desconfiança dels Verds". Cansada dels atacs dirigits contra ella, Petra Kelly va criticar la fixació per "l'esport de base de caçar" membres del partit. Gert Bastian també va alçar la veu, etiquetant la rotació com la "dictadura de la incompetència". Finalment, al 1991, Ulrich Beck va donar els últims retocs a l'assalt contra la rotació, qualificant-la com un "síndrome sadomasoquista" dels Verds que incloïa "el marcatge públic dels candidats líders" i "la preferència per la incompetència rotatòria".

Els Verds són ara el tercer partit més gran d'Alemanya amb líders públicament reconeguts, un dels quals va ocupar el càrrec de vicepresident al Bundestag. Fent campanya per aconseguir càrrecs a les eleccions locals, regionals² i nacionals, han guanyat milers de

posicions a nivells locals sobrepassant la barrera electoral del 5%. Han mantingut dotzenes d'escons al Bundestag en tres ocasions diferents. A més de guanyar les eleccions, els Verds han desenvolupat un electorat nacional que li ha romàs fidel al llarg de diverses situacions difícils i de transformacions polítiques importants. Al 1983, comptaven amb vint-i-cinc mil membres; cinc anys després, amb uns quaranta mil, un nivell que van conservar durant els anys 90. Al 1993 els seus ingressos anuals van ser aproximadament uns 28 milions de dòlars (42.5 milions de marcs alemanys).

A mesura que es van consolidar després del seu èxit electoral inicial a principis dels 80, a dins del partit van sorgir dos punts de vista predominants: el fonamentalista i el realista. Des del seu origen al 1982 a [la regió de] Hessen, aquesta disputa va dominar l'existència dels Verds durant anys. El sector fonamentalista (o "*fundis*") reivindicava que el partit servís únicament per a fer oposició parlamentària - i que rebutgés formar governs de coalició amb altres partits, per tal de mantenir la seva integritat com un antipartit orientat fonamentalment a transformar les estructures polítiques i econòmiques del sistema global. Aquest sector creia que las decisions d'importància social (confiar en l'energia nuclear o afavorir els terratinents rentistes i l'especulació) les prenien executius empresarials i buròcrates governamentals, no representats electes. Els *fundis* estaven més interessats en llençar un missatge radical i mobilitzar els moviments socials que en aconseguir vots. Es sentien forçats a actuar al parlament com en terreny de lluita més entre molts altres. En efecte, els *fundis* volien representar al parlament els moviments de protesta (als quals consideraven com els vehicles del canvi). Petra Kelly era una de les que insistia:

A dins del procés parlamentari, els Verds no haurien d'entrar a les velles estructures establertes o formar part del poder governant, sinó fer tot el possible per demolar-lo i controlar-lo. En conseqüència, el seu rol continua sent fonamentalment el d'una oposició que depèn de l'èxit dels moviments de base al carrer.

Els realistes (o "*realos*") defensaven la necessitat d'actuar pragmàticament a dins de les estructures polítiques i econòmiques vigents. Apel·lant als empleats de classe mitjana, les dones i els joves, esperaven guanyar un ampli suport públic per a una reestructuració ecològica d'Alemanya. El fracàs del SPD³ i altres partits a l'hora d'intensificar la participació popular en el govern i d'integrar les demandes d'electorats emergents entorn els nous moviments socials, va ajudar a motivar l'intent dels *realos* de reformar el sistema existent. Buscaven dissenyar programes orientats a la gestió regional i la millora en crisis específiques vinculades a qüestions estructurals més generals, com l'energia nuclear i el patriarcat. També volien construir un consens nacional sobre la necessitat

d'un nou mecanisme de direcció per al sistema polític. Pretenien entrar al Bundestag com una oposició compromesa però lleial, que es corresponia a l'estratègia que als 60 Rudi Dutschke va anomenar com "la llarga marxa a través de les institucions". D'acord amb aquesta idea, sempre que sigui possible, un moviment revolucionari hauria d'introduir els seus valors i les seves idees a dins de les formes polítiques establertes, arribant així a milions de persones i posant en marxa noves possibilitats de canvi. Suposadament, el procés continuu de reformes iniciat per aquesta estratègia hauria d'encoratjar la participació popular i despertar consciències i expectació. Si les institucions existents es poden mostrar com incapaces de crear, en aquest cas, una societat ecològicament viable, molta gent seria convençuda de la necessitat d'un sistema completament nou amb formes de fer econòmiques i polítiques raonables (o al menys, convençuda de la necessitat de votar els Verds).

Al marge de la confrontació *fundis-realos*, divisions més tradicionalment definides, en la línia de "l'esquerra contra la dreta" (ecologistes neoleninistes contra ambientalistes conservadors) també van fer que el discurs a l'interior del partit fos refrescant i dinàmic, irremeiablement argumentatiu o avorrit i trivial, depenent de la perspectiva de cadascú. La tensió entre els *realos* i els *fundis* era un dels temes preferits per la premsa conservadora alemanya, ja que esperaven que les picabaralles internes provoquessin l'antipatia del públic. En comptes d'això, els extensos comentaris sobre els problemes interns dels Verds van explicar les complexitats del debat al si del Partit a un ampli cercle d'alemanys, ajudant així a injectar substància a les declaracions ritualitzades i a les anades i vingudes de la elit política establerta. Mentre els *fundis* i els *realos* s'atacaven entre ells en discussions aparentment interminables i de vegades absurdes, els activistes del partit es cansaven de les lluites obsessives dutes a terme per les estrelles mediàtiques. Finalment, les dones van eclipsar tot l'espectacle dels *fundis* i els *realos*. Des de 1984, un "feminat" de dones ocupava totes les posicions nacionals importants, i el seu efecte en el partit va ser enorme.

Tot i així, Les disputes prèvies es van convertir en el teló de fons de xocs a gran escala, a mesura que l'impacte històric dels Verds va convertir el partit en un jugador important en l'àmbit del poder nacional. Com molta gent esperava, un cop els Verds van entrar al parlament, el caràcter radical del partit es va constrènyer. A més de descartar reivindicacions visionàries, en última instància els Verds no van poder mantenir vincles forts amb els moviments socials radicals. A mesura que la cooperació dels *realos* amb els polítics de l'establishment allunyava els Verds de la seva base activista, els *fundis* també es van apartar a si mateixos d'aquells que els recolzaven al insistir en predicar als demés en comptes de participar com a iguals. Un enorme abisme va aparèixer entre els moviments d'acció directa i el que, segons alguns

continuaven dient, era la seva expressió parlamentària. Al 1983, després de que els Autònoms ataquessin amb pedres la limusina del vicepresident George Bush a Krefeld, portaveus dels Verds van denunciar els autònoms com a "agents policials" que buscaven minar el suport popular al seu partit. Al seu torn, els Autònoms van començar a considerar als Verds com a agents del govern. La identificació dels enemics interns del moviment amb el govern era una senyal reveladora de l'àmplia separació que es va obrir durant aquest període entre les forces progressives que es situaven a dins del sistema i els radicals crítics que s'hi trobaven a fora.

Durant anys, els càrrecs presos pels primers regidors verds a Hessen van servir com un model per als Verds de tot el país. Van mostrar concretament com els Verds podien ser útils com a mecanisme de gestió regional. El debat *fundis-realo* va ser especialment prolongat a Hessen i finalment es va estendre als nivells federals del partit. Com les eleccions a Berlín del 1982, els fets ocorreguts a Hessen van il·lustrar considerablement les relacions entre les tàctiques electorals i extraparlamentàries. La batalla contra l'expansió de l'aeroport de Frankfurt (Starbahn West) va dur a l'acció a milers de persones i a centenars de Verds cap a càrrecs electes. Als pobles de Büttelborn i de Mörfelden-Walldorf, les comunitats més immediatament afectades per les noves pistes aèries, els Verds van guanyar el 25,2% dels vots a les eleccions local del 1981, i en altres districtes, els ecologistes van obtenir fins i tot millors resultats. Impulsats per aquest èxit, a nivell regional van guanyar el 8% del vot al 1982, suficient per entrar al parlament d'Hessen. La seva Plataforma va insistir en que no podien formar coalició amb el SPD, "un partit que amb el poder a la mà no ha dubtat en implementar mesures pròpies d'una guerra civil, que ha completat projectes com Starbahn West amb la violència brutal de la policia contra la voluntat popular i que ha criminalitzat iniciatives ciutadanes". Per la seva banda, el SPD local va rebutjar treballar amb els Verds. L'any següent, quan els Verds gairebé no van aconseguir prou vots per seguir estant al Parlament, els realistes del partit van argumentar que una coalició amb el SPD era necessària per a un futur triomf electoral.

En tant que la qüestió de la coalició amb el SPD tenia a veure amb el futur, els debats entre els *fundis* i els *reals* semblaven abstractes o personals, però la brutalitat del poder aviat va canviar això. El 28 de setembre de 1985, Günter Sare, que participava a la manifestació contra un partit neofeixista que celebrava un congrés nacional a un barri turc de Frankfurt, va ser assassinat quan un camió-canó d'aigua de la policia el va atropellar passant-li per sobre. Els pressupostos de la regió d'Hessen (aprovats pels Verds) incloïen diners per aquest canó d'aigua. Per molta gent del moviment autònom, els Verds eren per tant una part de les forces que havien matat en

Sare. En un míting massiu a la Universitat Goethe de Frankfurt, veterans dels anys 60 i antics *spontis*⁴ com Daniel Cohn-Bendit i Joschka Fischer defensaven la seva política "*realo*", quan activistes enrabiats van començar a llençar ous i tomàquets contra ells. Al llarg d'Alemanya, més de seixanta manifestacions van protestar per la mort d'en Sare.

Conduint la ona de ressentiment sorgida contra els *reals*, la *fundis* i portaveu nacional Jutta Ditfurth, una dels tres membres de la presidència federal del partit, va anar a l'ofensiva. Coneguda per la seva esmolada llengua, Ditfurth era objecte de l'afecte o dels atacs dels mitjans, de forma alternada. A mesura que els Verds d'Hessen s'apropaven a una coalició amb el SPD, Ditfurth i els *fundis* intentaven orientar l'aparell nacional del partit cap als moviments extraparlamentaris. Quan el 10 d'octubre de 1985 50.000 persones van protestar a Munich contra la planta nuclear de Wackersdorf, els Verds van ser l'única organització nacional que va ajudar a la mobilització.

Més tard, durant el mateix mes, els Verds d'Hessen van aprovar formalment establir un govern de coalició amb el SPD. Malgrat que als *reals* no se'ls havia promès cap concessió important (com una moratòria immediata sobre l'aeroport de Starbahn West o el tancament de la planta nuclear de Biblis), el primer govern regional de coalició "roig-verd" (SPD-Verds) estava a punt de fer-se realitat. Anomenant Joschka Fischer el "Maquiavel verd", Der Spiegel va informar de que el 80% dels dos mil membres presents havien votat per la seva proposta. Responent al vot d'Hessen, Ditfurth va fer una dura declaració pública:

Només divuit dies després de l'assassinat de Günter Sare per part de la policia, els diputats Verds al parlament regional d'Hessen han decidit formar coalició amb el SPD, fent front comú amb els governants... Els Verds al parlament no han ni tant sols exigint un comitè d'investigació parlamentari... La coalició a Hessen no és realisme, es el camí cap a la integració en el sistema dominant.

Al desembre del 1985, quan Fischer va esdevenir el primer ministre de medi ambient Verd per a la regió d'Hessen, una coral d'alarmes sobre el "malson Verd" unificava les veus del president de la empresa química Hoechst (la companyia més gran de la regió), executiu de la indústria nuclear, polítics conservadors i fins i tot del president del sindicat de treballadors químics. Per altra banda, [el diari esquerranista] Taz declarava amb triumfalisme "La llarga marxa a través de les institucions - s'ha aconseguit". El caràcter dispar d'aquestes reaccions reflectia la incertesa sobre el camí que prendria el govern roig-verd. Buscant tranquil·litzar els seus nous aliats, Fischer va prometre humilment als poders establerts que

volia i estava disposat a entrar en un diàleg constructiu amb la indústria.

Ditfurth i els *fundis* estaven atrapats entre la roca dels Autònoms i una difícil posició en interminables reunions amb els seus col·legues *realos*. Convocaven manifestacions antinuclears, però alhora pertanyien a la mateixa organització que Joschka Fischer, el càrrec del qual com a ministre de medi ambient a Hessen el feia responsable de les controvertides instal·lacions nuclears de Nukem i Alkem, així com del transport de residus nuclears per les autopistes de la regió. Per contrarestar el gir a la dreta dels *realos* d'Hessen, els *fundis* Verds van decidir deliberadament organitzar el congrés nacional del partit a prop de Wackersdorf. A la conferència d'Offenbach, van orquestrar un "cop d'estat" *fundis*, aconseguint el control de l'executiva del partit amb un ample marge (468 vots contra 214) després d'enviar centenars de delegats a una manifestació a Wackersdorf.

Quan el 28 d'abril de 1986 el desastre va colpejar la planta nuclear soviètica de Chernobyl, les diferències a dins dels verds amenaçaven amb partir el partit en dos. Els *fundis* van proclamar que totes les "374 plantes nuclears de la terra són declaracions de guerra contra nosaltres". Condemnant la "màfia nuclear" i els "terroristes atòmics" -referint-se a tothom des del SPD fins el Pentàgon i la seva contrapart soviètica- els *fundis* reflectien la radicalització dels activistes ecologistes després de la catàstrofe de Chernobyl. El mes següent, les manifestacions a Brokdorf i a Wackersdorf van ser particularment combatives, i els mitjans van referir-se als "violents" Autònoms que protagonitzaven els enfrontaments com "la facció de la bola d'acer dels Verds", referint-se als projectils que els Autònoms utilitzaven com a munició dels seus llançadors. Una caracterització d'aquestes manifestacions emfatitzava la seva combativitat:

En escenes semblants a les d'una "guerra civil", tropes d'Autònoms anarquistes portant cascos, jaquetes de cuir i armats amb llançadors, còctels molotov i pistoles de bengales van enfrontar-se brutalment amb la policia, que va emprar canons d'aigua, helicòpters i gas lacrimògen (oficialment prohibit per ser utilitzat contra civils)

Els Verds que van intentar mantenir vincles amb els moviments combatius van pagar un preu més alt de l'habitual. Informes de la premsa (més tard evidenciats com a falsos) van acusar a centenars de Verds d'haver aplaudit les ferides patides per la policia durant les manifestacions. En resposta, molts Verds van intentar distanciar-se dels manifestants "violents" (per seguidament van cridar a una relació totalment diferent entre el partit i els moviments socials). A Brokdorf, els

Verds i el seus aliats pacifistes van cooperar amb la policia en els registres de cotxes, deixant aquells que es negaven a sotmetre's als registres desprotegits davant la violència policial.

Al nivell federal del partit, els *fundis* pressionaven per posicionar-se pel tancament de totes les plantes nuclears i la finalització de la coalició d'Hessen. Amb el 80% dels alemanys declaradament partidaris de terminar amb l'ús d'energia nuclear després de Chernobyl, els Verds van aconseguir una victòria electoral encara més gran a les eleccions de gener del 1987, amb el 8,3% del vot (quaranta-quatre escons al Bundestag). Gairebé immediatament, la divisió *fundi-realo* es va reforçar. Fischer i els Verds d'Hessen van ser forçats a esgotar la seva coalició amb el SPD. Els *fundis*, amb el control de comitès clau, incloent els de tresoreria, van ser incapaços de mantenir el seguiment de centenars de milers de marcs, provocant un escàndol financer. Malgrat reconèixer que s'havien comès errors, els líders *fundis* insistien en que ningú s'havia aprofitat personalment amb els fons malversats. No obstant, van perdre un vot de confiança durant la convenció del partit de finals del 1988, i l'executiva nacional al complet va ser forçada a dimitir, obrint pas al control de l'aparell del partit per part dels *realos*. El 12 de març del 1989, es va votar un govern de coalició roig-verd per Frankfurt.

La caiguda en desgràcia dels *fundis* va ser presagiada per esdeveniments inquietants. El novembre de 1987, el malestar dels marginats pels partits establerts va ser un factor rellevant en el tiroteig contra onze policies (dos dels quals van morir) a Starbahn West⁵. Els mitjans van veure l'oportunitat de dramatitzar la divisió a dins dels Verds. Partidaris de la "línia dura" com Thomas Eberman i Ditfurth es van negar a condemnar les morts, però la majoria del partit va vilipèndiar en veu alta el tiroteig. En un context en el que l'estat intentava de forma activa criminalitzar els oponents combatius del sistema i uns pocs extremistes buscaven un enfrontament armat, l'existència dels Verds com a part de l'estructura de govern complicava els seus vincles amb els moviments extraparlamentaris. Per Daniel Cohn-Bendit, els antagonismes entre ell i els Autònoms van arribar a un punt de ruptura. Al 1987, Cohn-Bendit va ser convidat a parlar a la Universitat Lliure de Berlín, però va cancel·lar la seva aparició després de que es distribuïssin octavetes amenaçant amb rebentar la seva xerrada (com ja havia succeït a Karlsruhe amb la utilització de bombes fèrides). Molts Autònoms consideraven que Cohn-Bendit havia "delatat" a suposats "terroristes" mitjançant la seva participació en els plans d'amnistia del govern⁶, que havia recolzat acríticament l'estat d'Israel a les pàgines de la seva revista a Frankfurt Pflasterstrand durant la sagnant invasió del Líban al 1982, i que s'havia negat a abandonar el masclisme en la seva revista. Fins i tot en els ulls d'observadors simpatitzants, ell era "una relíquia cultural de la revolta de 1968... integrada en la gestió del conflicte urbà". Als mitjans oficials, Cohn-Bendit era tant aviat el

fill predilecte utilitzat pels liberals per desacreditar els Autònoms com el cap de turc utilitzat pels reaccionaris per difondre idees antisemites i anticomunistes. L'evident despolitització en la manera que la personalitat de Cohn-Bendit integrava temes polítics d'importància vital era una dimensió del dilema dels Verds. Personificant la generació de 1968, s'oposava a les polítiques revolucionàries (o fins i tot radicals). Pels Autònoms, Cohn-Bendit evidenciava de que tota la Nova Esquerra s'havia venut. Els Verds eren la prova de la seva cooperació política; les seves famílies nuclears i el seu Manifest de la Mare⁷ indicaven la seva conformitat cultural; i les seves feines professionals i alts salaris eren una prova suficient de la seva integració econòmica. Com un Autònom apuntava:

Poc més de 10 anys després de la seva fase de fundació, aquest partit, format per un nucli afiliatiu de gestors tecnòcrates de l'ecologia, ha esdevingut el portaveu polític de conservadors reaccionaris, epicuris, i ciutadans de la petita-burguesia emergent.

Cada cop més distant dels moviments socials insurgents, la vida interna dels Verds es consumia en els conflictes obsessius entre *realos* i *fundis*. Amb la seva afiliació demanant als líders del partit que paressin les seves "repugnants picabaralles", un nou estrat pragmàtic de professionals polítics va emergir a dins dels Verds, reflectint el conservadorisme del Manifest de la Mare. Cap a 1987, totes menys una de les candidatures regionals a les eleccions nacionals estaven encapçalades per dones, sent el primer cop en la història d'Alemanya en que la majoria de les representants parlamentàries d'un partit eren dones. (Només a la ciutat-estat d'Hamburg un home havia obtingut la posició més alta, i això era explicat per fet que a les eleccions regionals de Novembre de 1986, una llista exclusivament femenina havia funcionat amb èxit). Fent-se ressò dels temes *realos*, els nous pragmatistes cridaven el partit a abandonar "somnia utòpics" i oferien un nou eslògan de "capitalisme ecològic". D'acord amb aquesta noció, degut a la destrucció massiva de la biosfera per part del sistema existent i de la llunyania de qualsevol alternativa genuïna, els Verds havien de fer propostes per fer que el sistema de mercat es fes responsable de la preservació del medi ambient. Es estrany que molts ecologistes consideressin que els Verds havien traït la visió d'una societat qualitativament millor? El paral·lelisme amb la història oportunista dels socialdemòcrates de principis del segle vint és colpidor.

Al menys, els Verds van proporcionar un pont a milions d'alemanys, alguns dels quals, en conseqüència, van trobar formes de participar en moviments que originalment havien ajudat en la creació dels Verds. Com a tercer partit més gran d'Alemanya, els Verds aportaven visibilitat i disseminació d'idees ecologistes, feministes i progressistes que d'altra manera haurien estat simplement

ignorades per la majoria d'Alemanys. Donat que els Verds tenien un accés fàcil als mitjans de comunicació, havien pogut fer públics punts de vista alternatius de forma regular. Per exemple, des del 1983 fins al 1987, van introduir 53 projectes de llei, van fer 367 propostes parlamentàries, van participar en 87 investigacions, i van inundar els mitjans amb comunicats i declaracions a la premsa. El seu màxim èxit polític va ser pressionar els partits establerts per incloure molts temes dels Verds en les seves pròpies plataformes electorals. Poc després del desastre de Chernobyl i la renovació del moviment antinuclear, els Socialdemòcrates van virar la seva política i van decidir oposar-se a totes les plantes d'energia nuclear durant deu anys. Fins i tot l'esclerosada burocràcia alemanya havia estat lentament transformada. El juny de 1993, el mateix mes en el que més de 10.000 persones van manifestar-se a Berlín en motiu del Christopher Street Day⁸, la Aliança 90 (els verds de l'est, formats per grups com Nou Fòrum, que havia estat la força líder durant els darrers dies del govern de l'Alemanya de l'Est) va ser capaç d'introduir per primer cop una proposta al Bundestag que contenia les paraules "gay" i "lesbiana" en el seu títol. El març de 1994, finalment el Bundestag va eliminar l'article 175 del codi legal (que criminalitzava totes les formes de relació homosexual). Durant molt temps, els líders gays i lesbianes havien reivindicat aquest gest, i sense la pressió dels Verds a dins del parlament, dubtosament haurien aconseguit ni tant sols aquest petit èxit. L'Associació Alemanya de Gays també va reivindicar el dret a contraure matrimoni de les persones homosexuals, així com un estatus equivalent al matrimoni heterosexual en relació a impostos, herències i lleis de rentes per les parelles homosexuals no casades. El portaveu Volker Beck va explicar que "ja no en tindrem prou amb simplement ser tolerats per la societat".

El feminisme era un altre dels punts que salvaven el partit. Tot i que les dones només constituïen el 35% de l'afiliació, ocupaven el 50% dels càrrecs del partit, i les llistes electorals també mostraven una quota similar. Les dones també tenien poder de vet a dins del partit i essencialment van ser elles el que van rescatar la organització quan aquesta es trobava a la vora de l'auto-destrucció l'any 1988. El 1995, la fracció parlamentària dels Verds estava composta per 29 dones i 20 homes. Al mateix temps, però, a vegades aquestes dones acceptaven acríticament el nou poder trobat a dins del sistema establert.

Els guanys concrets que poden ser atribuïts a la participació dels Verds al govern han estat minúsculs. A nivell nacional, els primers quatre anys de la representació dels Verds únicament va produir un projecte de llei amb èxit, relacionat amb la prohibició d'importar tortugues marines. A Hessen, cap concessió important es va aconseguir: l'aeroport de Starbahn West funcionava

totalment, i la energia nuclear es mantenia irreductible. Fins i tot en l'àmbit dels drets de les dones, la coalició roig-verda tant sols va produir canvis diminuts. A Frankfurt, els plans sobre un cinturó verd van ser repetidament posposats, i el govern roig-verd es recordat per molta gent com un exercici de frustració. Malgrat que petits guanys en parcs, drets de les minories, i regulació [sobre l'empresa química] de Hoechst van ser aconseguits, els Verds van esdevenir el blanc enemic de noves iniciatives ciutadanes emergents a la part nord de la ciutat. A Berlín, vint mesos d'un govern roig-verd només van produir unes poques reformes: línies importants d'energia elèctrica van ser soterrades per mitigar els efectes perjudicials del cablejat aeri; un segment de dos quilòmetres de la carretera al voltant del Llac Havelchau es va tancar al tràfic; els límits de velocitat a les autopistes es van baixar (enfadant a molts motoristes); i a la ciutat es van dissenyar nous carrils exclusivament per als autobusos.

Les reformes guanyades han de ser sospesades respecte l'enfortiment a llarg-termini del sistema aconseguit mitjançant la participació dels Verds al govern. Les branques locals del partit tenen certa autonomia respecte el nivell nacional, però estan forçades a actuar d'acord amb la política nacional del partit. Encara més significatiu és que tots els càrrecs estan obligats a assumir els dictats del govern federal. A la Baixa Saxònia, la ministra d'interior de la regió, membre dels Verds i prominent membre de Greenockita, va cridar la policia quan activistes antinuclears van bloquejar la entrada a l'abocador de residus nuclears de Gorleben. En un primer moment havia prohibit a les unitats concentrades de policia que dispersessin el bloqueig, però quan el ministre d'interior federal li va ordenar específicament que posés fi a la protesta, es va veure forçada a fer-se enrere. Sota la seva administració, es van practicar detencions, i més residus nuclears van ser enterrats a les terres del Gorleben. Com va quedar demostrat per la participació de la Llista Alternativa al govern de Berlín durant els temps de Mainzerstrasse⁹, les coalicions roig-verdes no havien funcionat de forma diferent en relació als moviments socials.

Donat que participaven al joc parlamentari, els Verds havien d'operar a nivells nacionals i internacionals

com qualsevol altre partit. Per a poder ser seriosament considerats per l'electorat, es veien obligats a prendre posicionaments en un ampli ventall de temàtiques i a formular polítiques regionals o nacionals basades en la continuació de l'existència de les estructures polítiques establertes. A diferència dels Autònoms, que són lliures per construir (o dissoldre) els seus propis grups i crear la seva pròpia escala per la col·laboració política, els Verds han d'acceptar els aspectes formals del estatus *quo* polític.

Molts dels *fundis* destacats havien abandonat el partit fins i tot abans de les eleccions de 1990, considerant que els verds havien esdevingut part d'un mecanisme social de reparació del sistema establert. En un congrés del partit a Frankfurt a principis de juny del 1991, els *fundis* que quedaven van veure com la seva posició s'erosionava totalment. Quan els delegats van votar donar més poder als individus escollits com a representants parlamentaris (incloent el final de la rotació) més de 300 *fundis* van decidir abandonar els Verds i reconstituir-se com l'Esquerra Ecologista. La sortida de l'Esquerra Ecologista va eliminar la darrera oposició interna important a les coalicions amb els Socialdemòcrates i van donar el control del partit als *realos*. Malgrat la incapacitat per aconseguir una coalició majoritària amb el SPD, els Verds són més forts que mai a nivell estatal, on han format un grapat de coalicions de govern amb els Socialdemòcrates.

Robert Michaels va desenvolupar el concepte de la "lleï de ferro de l'oligarquia" en un estudi sobre la democràcia social alemanya i els sindicats, i per molta gent, les dinàmiques dels Verds validen la seva hipòtesi, segons la qual totes les organitzacions inevitablement produeixen elits. La consciència sobre aquest imperatiu jeràrquic va motivar els Verds a introduir una crítica de la jerarquia en el seu programa i forma organitzativa inicial. Lluny dels seus orígens de regles igualitàries orientades a prevenir l'emergència d'una oligarquia en el si de la seva organització, avui els Verds es mostren com un partit monolític controlat per unes poques persones. El seu fracàs a l'hora de mitigar l'insidiós sorgiment d'elits a dins del partit tant sols els feia més estranys respecte els moviments socials dels quals havien sorgit i dels quals depenien per la seva futura vitalitat.

Extret del llibre:
"The subversions of politics", Georgy Katsiaficas
AK Press, 2006

Traduït per **Ingovernables**
ingovernables.noblogs.org
ingovernables@riseup.net
twitter.com/ingovernablog

Notes

1. Literalment, “iniciatives ciutadanes”. Iniciatives de mobilització social que busquen fer pressió per assolir reivindicacions concretes.
2. Políticament, Alemanya està estructurada en Estats federats (*länder*). Cada cop que al text utilitzem el concepte de regió ens estarem referint a un d'aquests Estats.
3. SPD: Sozialdemokratische Partei Deutschlands. El Partit Socialdemocràta d'Alemanya és l'homòleg alemany del PSOE. De fet, ambdós estan federats en el marc del Partit Socialista Europeu.
4. Militants ultraesquerranistes sorgits en el context del maig del 68 europeu. Daniel Cohn-Bendit en va ser una figura destacada.
5. És refereix als fets que van tenir lloc durant una de les moltes manifestacions contra l'aeroport d'Startbahn West. En aquesta ocasió, alguns manifestants van efectuar diversos trets contra les unitats de policia.
6. Cal tenir en compte que en aquella època paral·lelament a estaven actuant a Alemanya diversos grups armats, i el nivell de repressió i conflictivitat social en general va produir un col·lectiu nombrós de presos i preses polítiques.
7. És refereix a un document de caràcter reivindicatiu feminista àmpliament criticat per dones del moviment que el consideraven reformista i assimilador.
8. Commemoració dels disturbis de Stone Wall als EEUU. Aquell 28 de juny de 1969 l'enèsim abús policial contra les persones que es trobaven al club Stone Wall va desembocar en violentes manifestacions espontànies de la comunitat LGBT.
9. La batalla de Mainzerstrasse és considerada com la operació policial més massiva de la història alemanya de postguerra. Milers de persones van enfrontar-se amb els cossos antidisturbis per defensar l'important enclavament okupa del carrer Mainzerstrasse, al barri de Friedrichschain. En aquells moments la ciutat-regió de Berlín estava governada per una coalició de verds i socialdemòcrates, que després dels polèmics fets va ser dissolta.